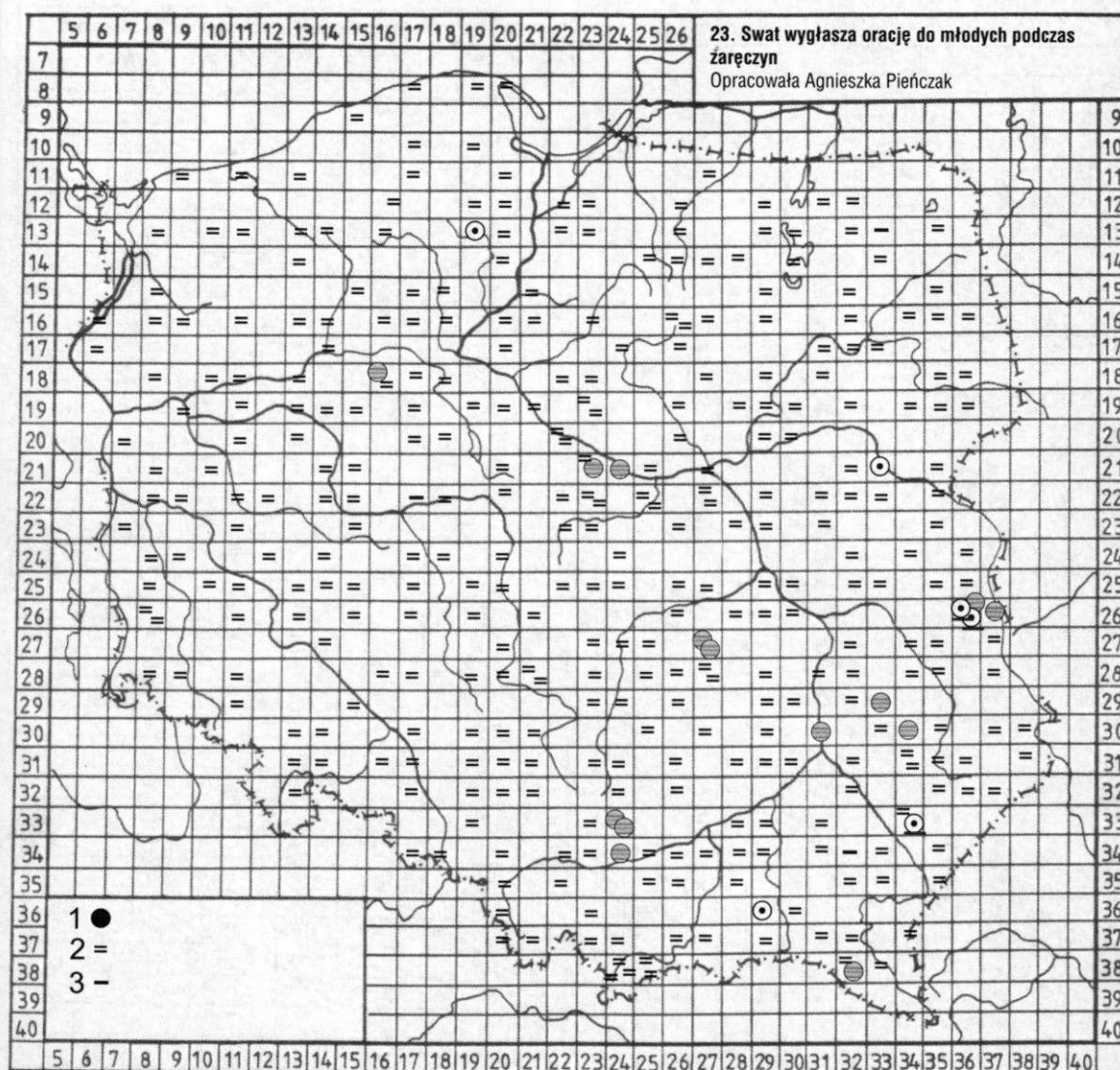

Objaśnienia znaków:

Swat wygłasza orację do młodych podczas żaręczyn: 1 – zjawisko istnieje, 2 – brak tradycji, 3 – brak odpowiedzi.

Uwagi:

- Mapę opracowano na podstawie badań terenowych przeprowadzonych w latach 70. XX wieku przez Pracownię Polskiego Atlasu Etnograficznego.
- Mapa dotyczy stanu zjawiska od połowy XIX wieku do lat 70. XX wieku.
- Znak z kropką w środku oznacza, że zjawisko występowało w przeszłości.
- Punkty z pionową kreską oznaczają informacje pochodzące od ludności napływowej (przesiedleńcy z Kresów Wschodnich i osadnicy z różnych stron Polski).
- Mapa została uzupełniona o punkty dodatkowe (spoza stałej sieci badawczej PAE):
 - punkty oznaczone kolorem szarym zostały zaczerpnięte z literatury XIX-wiecznej (prace Kolberga),
 - punkty podkreślone zostały zaczerpnięte z literatury XX-wiecznej (Olesiejuk, 1971).

Mapę opracowano na podstawie odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu PAE nr 9, *Zwyczaj i obrzędy weselne*, oprac. Józef Gajek przy współudziale Feliksa Olesiejuka:

29. Czy we wsi istnieje jeszcze zwyczaj zawierania „żaręczyn”? a jeśli tak, jak nazywają partnerów (np. narzeczony, narzeczona lub inaczej)? Czy żaręczyny następowały w jakiś czas potem, po młówinach?
30. Jeśli zwyczaj ten zanikł, określić przybliżony czas zaniku: przed I wojną, po I wojnie, lub po II wojnie?
34. Jaką rolę odgrywają osoby obecne? Jakiego zachowania wymaga obyczaj? Czy wygłaszają jakieś formuły, oracje? Jeśli tak zapisać tekst. Czy w akcie żaręczyn zatwierdzano umowę przez podanie rąk? Kto komu podawał i jaką przy tym była rola swata dziewczęcego?
35. Czy ktoś przewodniczy uroczystości żaręczynowej? swat? przyszyły starosta? ojciec młodej? lub kto inny. Co należy do jego obowiązków?
 - a) wiąże i rozłącza ręce młodych,
 - b) podaje młodym wianki lub różgę,
 - c) doprowadza ojców młodych do przybicia rąk jako widomego znaku zawarcia umowy?
 - d) inicjuje przypicie umowy? jaką przy tym wygłasza formułę?
 - e) czy w wypadkach późniejszych sporów o posag, wiano, o niedotrzymanie umowy byłaby wzywany do sądu jako świadek lub przeprowadzał polubowne rozstrzygnięcie sporów.